

Yttrande

Datum
2016-09-21

3.1.2

Diarienummer
2555/2016
Ert diarienummer
M2016/01052/K1

Regeringskansliet
Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

m.registrator@regeringskansliet.se
ina.engelbrektsen@regeringskansliet.se

Remittering av förslag till Europaparlamentets och rådets förordning COM (2016) 482 om bindande årliga minskningar av medlemsstaternas växthusgasutsläpp 2021 – 2030 för att skapa en motståndskraftig energiunion och fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning nr 525/2013 om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och för att rapportera annan information som är relevant för klimatförändringen

Sammanfattning

Boverket har inga synpunkter på förslaget till EU-förordning.

Nedan redovisas några faktarapporter, bedömningar och åtgärder som berör växthusgasutsläpp från bygg- och fastighetssektorn.

Inledning

Boverket begränsar detta yttrande till att redovisa några aktuella rapporter, bedömningar och pågående arbeten som rör utsläpp av växthusgaser från bygg- och fastighetssektorn och några slutsatser. Möjligheter till ytterligare minskningar av växthusgasutsläppen inom bygg- och fastighetssektorn kan också beröras i remissvaret på delbetänkandet från Miljömålsberedningen ”En klimat- och luftvårdsstrategi för Sverige”, SOU 2016:47, som ska vara klart senast 20 oktober i år.

Frågor som rör översiktsplaneringens roll i klimatarbetet och utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk tas upp i svaret på Miljö- och energidepartementets remiss M2015/03034/K1.

Utsläppen från bostäder och bygg- och fastighetssektion

Enligt Naturvårdsverkets statistik för år 2014 släppte Sverige ut 54,4 miljoner ton koldioxidekvivalenter bortsett från utrikes transporter och markanvändning (LULUCF). Utsläppen från egen förbränning för uppvärmning av bostäder stod 2014 för utsläpp av 670 tusen ton koldioxidekvivalenter eller enbart 1,2 procent av de samlade utsläppen. Utsläppen från el- och fjärrvärmeproduktionen, där övriga bostäder återfinns, svarade år 2014 för 12 procent eller 6,8 miljoner ton koldioxidekvivalenter.

I de beräkningar som Boverket har gjort framgår att utsläppen av växthusgaser från hela bygg- och fastighetssektorn år 2013 var ca 22 miljoner ton koldioxidekvivalenter om importvaror inkluderas. De inhemska utsläppen stod för ca 11 miljoner ton. Dessa 11 miljoner ton motsvarar ca 18 procent av Sveriges totala utsläpp av växthusgaser år 2013. Om en uppdelning görs av utsläppen av växthusgaser från olika branscher av bygg- och fastighetssektorn kan man konstatera att fastighetsförvaltning – uppvärmning stod för ca 43 %, fastighetsförvaltning-övrigt för 24 % och byggverksamheten för 33 % av utsläppen.

I Boverkets Rapport 2015:35, ”Byggnaders klimatpåverkan utifrån ett livcykelperspektiv – Forsknings- och kunskapsläget”, redovisas ett antal rapporter. Flera studier pekar på att miljöpåverkan från materialutvinning till färdig byggnad (uppströms) blir relativt större med tiden jämfört med driftsfasen (nedströms) om hela produkt-, bygg- och driftskedjan beaktas.

Olika bedömningar av åtgärder

I Boverkets Rapport 2015:26, ”Förslag till svensk tillämpning av näronnenergibyggnader”, konstateras (sidorna 43 - 44) att ökade energikrav på nya byggnader inte får några större effekter vare sig för energisystemet eller för miljön. Betydligt större effekter på energisystemet och utsläppen av koldioxidutsläppen fås om energieffektivisering genomförs i det befintliga beståndet. Här finns också det faktumet att minskningar till stor del kan ske inom de handlande sektorerna (sektorer som omfattas av EU-ETS).

Energimyndigheten konstaterar, i ER 2012:28 ”Färdplan 2050 – Bostäder och lokaler”, ett underlag till Naturvårdsverkets uppdrag för en färdplan för ett Sverige utan nettoutsläpp av växthusgaser år 2050, följande: *Befintliga styrmedel för att minska utsläppen av växthusgaser är tillräckliga utom vad avser utsläppen av metan och lustgas från småskalig biobränsleeldning.* Boverket har arbetat fram ett förslag till reviderade utsläppskrav i Byggreglerna som avses att formellt träda i kraft i april 2017. Skärpta krav på utsläpp gäller partiklar, organiskt bundet kol (OGC) och kolmonoxid. De skärpta kraven närmar sig de kommande ecodesignkraven i förordningarna (EU) 2015/1189 för värmepannor för fastbränsle och (EU) 2015/1185 för rumsvärmare.” Dessa skärpta krav leder även till att utsläppen av metan minskar, då de nya kraven även leder till effektivare förbränning. Det kommer också en skärpning av verkningsgraden både för fastbränslepannor och rumsvärmare.

I Naturvårdsverkets Rapport 6537, december 2012, ”Underlag till en färdplan för ett Sverige utan klimatutsläpp 2050” föreslår man en åtgärd som rör energihushållning i byggnader. Naturvårdsverket menar att kraven på energihushållning i byggreglerna (BBR avsnitt 9) bör revideras så att den nya nivån på kraven baseras på samhällsekonomiska analyser som väger in långsiktiga koldioxidpriser i kalkylen.

I Boverkets Rapport 2013:22, ”Förslag till nationell strategi för energieffektiviserande renovering av byggnader”, som gjordes tillsammans med Energimyndigheten, föreslogs åtgärder som ska främja energieffektivisering i den befintliga bebyggelsen. I Rapport 2015:47, ”Förslag till utvecklad nationell strategi för energieffektiviserande renovering av byggnader”, som också gjordes tillsammans med Energimyndigheten, utvecklas förslaget till informationscentrum för energieffektiv renovering. Förslaget till finansiella styrmedel i form av en statlig kreditgaranti eller ett statligt finansierat renoveringslån har varit föremål för utvärdering. De effektberäkningar som gjorts visar att renoveringstakten ökar marginellt med dessa styrmedel.

Enligt plan- och bygglagen gäller, med vissa undantag, samma tekniska egenskapskrav vid ändring av byggnad som vid nybyggnad. Dessa krav preciseras i Boverkets byggregler. Detta innebär att exempelvis krav på energiprestanda vid nybyggnad får genomslag vid ändring av byggnad. I begreppet ändring ingår även tillbyggnad och ombyggnad.

Boverkets slutsatser

Boverkets slutsats är att omställningen av energisystemet nu sker så att uppvärmningen spelar en allt mindre roll för utsläppen av växthusgaserna för uppvärmning av bostäder och lokaler. En ytterligare reglering har marginell effekt på detta område. Energibesparing som omfattar befintliga bostäder och lokaler har större potential. Här skulle systemet för energideklarationer kunna användas. Byggnader med dålig energiprestanda kan där urskiljas. Mer fokus bör också läggas på byggandet och på byggprodukterna där livscykelperspektivet bör vara en utgångspunkt och där livscykelanalyser kan vara ett bra sätt att analysera var miljöpåverkan finns. Växthusgasutsläppen är idag väldigt små från uppvärmning. I det vidare arbetet bör man vara observant på energieffektiviseringens konsekvenser så att byggnadens övriga väsentliga egenskapskrav inte påverkas negativt eller till och med blir kontraproduktivt om man ser på växthusgasutsläppen totalt sett.

I detta ärende har generaldirektör Janna Valik beslutat. Utredare Bengt Larsén har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Göran Persson, rättschef Yvonne Svensson, enhetschef Carl-Magnus Oredsson, civilingenjör Mikael Näslund, civilingenjör Kristina Einarsson, civilingenjör Martin Storm och arkitekt Sofia Wellander, deltagit.

Janna Valik
generaldirektör

Bengt Larsén
utredare